

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Pons in Rheno. Ex eodem lib.4. de bello Gallico. Descriptio CXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](#)

videot, quarum illa in silice requiescit, illa a lam refrigerat, siccet alia, estque ex aqua quid trahat, est que certua terram despiceret, vix tu inde quisitura.

Vide quoque apud Aelianum, libro 12. de animalibus, cap. 18. egregiam descriptionem horum Regis Indorum.

MONS.

Ex Maffeo, lib. 5.

Descriptio CXIII.

Sed praecipua eamino Tarnateni nobilitas, mons in nubes afflurgit excelsus, & arduus, cuius inferiora densis nemoribus vestiuntur: superiora ex incendijs glabra, & horrida sunt: in vertice crater hiatus vasto in plures circulos circumductos maiores minoribus, ad speciem amphiteatri discedit, inde per equinoctia, maxime certis flanibus ventis, cum horrifono tremoru flammæ atro mistæ fumo, & fauillis erumpunt, & omnia late loca cineribus compleant.

FLUVIUS EXVNDANS.

Plinius, lib. 8. epist. 17.

Descriptio CXIV.

Nunc iste quoque immite, & turbidum eolum, hic assidue tempestates, & crebra diluvia: Tyberis alcum excelsit, & demissioribus ripis & hæc superfunditur, quamquam fossa quam prouidentissimus Imperator fecit, exhaustus premit valles, innarat cassis: quaque planum solum pro solo cernitur: inde, que solet flumina accipere, & permista decuhere, velut obuius retro cogit, atque ita alienis aquis operit agros, quos ipse non tangit.

Anio delicatissimus amnis, ideoque adiacetibus villis velut inuitatus, ac retenuus, magna ex parte nemora, quibus inumbratur, & friggit, & rapuit. Subruit montes, & decidentia mole pluribus locis clausus, dum amissum interquerit, impulit tecta, ac se super ruinas e-

uexit, atque extulit. Viderunt hi, quos excelsioribus terris illa tempestas non deprehendit, alibi diuitum apparatus, & grauem suppelleabilem, alibi instrumenta turis, alibi boves, aratra, rectores, hic soluta, & libera armata: atque inter haec, atborum truncos, aut villarum trabes, atque culmina varie latèque fluitantia, ac ne illa quidem loca malo vacuerunt, ad quæ non ascendit amnis, nam pro amne imber assiduus, & deieicti nubibus turbines, prompta opera, quibus pretiosa rura cinguntur, quassata, atque etiam discussa monumenta, multi eiusmodi casibus debilitati, obtuti, obtriti, & aucta luctibus damna.

FLVMEN ALDVABIS.

Ex Cato lib. 1. de bello Gallico.

Descriptio CXV.

Flumen Alduabis, ut circinò circumductum, penè totum oppidum cingit: reliquum spatum, quod non est amplius pedum DC. qua flumen intermittit, mons continet magna altitudine, ita vt radices eius montis ex utraque parte ripæ fluminis contingant. Hunc murus circumdatus arcem efficit, & cum oppido coniungit.

PONS IN RHENO.

Ex eodem lib. 4. de bello Gallico.

Descriptio CXVI.

Caesar Rhenum transire decreuerat, sed nauibus transire, neque satis tunc esse arbitrabatur, neque sit, neque populi Romani dignitatis esse statuebat. Itaque et si summa difficultas faciundi pontis proponebatur, propter latitudinem, rapiditatē altitudinemque fluminis, tamen id sibi contendendum, aut aliter non transducendum exercitum existimabat. Rationem igitur pontis hanc instituit. Tigna bina sculpedalia, pau-

paulum ab imo praeculta, dimensa ad altitudinem fluminis, interuerso pedum duorum inter se iungebat. Hæc cum machinationibus immissa in flumine defixerat, sicut usque adegerat, non sublīcē modo directa ad perpendicularē, sed prone, ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis procumberent. His item contraria duo ad euodem nodum iuncta; interuerso pedum quadrangulum ab inferiore parte fluminis conuersa statuebat: hæc viraque bipedalibus trabis immisſis, quantum eorum rigorū iunctura distabat, binis vtrinque fibulis ab extrema parte distinebantur. Quibus disclusis, atque in contrariam partem reuinclis, tanta erat operis firmitudo, atque ea rerum natura, ut, quo maior vis aquæ se incitauisset, hoc arctius illigata tenerentur. Hæc directa materia iniecta contexabantur, ac longuiris, cratibusque consernabantur, ac nihil lecius sublīca ad inferiorem partem fluminis oblique adiebantur, quæ, pro pariete subiecta, & cum omni opere coniuncta, vim fluminis exciperent: & alia item supra pontem mediocri spatio, ut si atborum trunci, sive naues, deieciendi operis causa, essent à barbaris missæ, his defensoribus carum rerum vis minueretur, neu ponti nocerent.

F O N S.

Ex Apuleio in metam.

Descriptio CXVII.

Namque ibi saxum immati magnitudine procerum, & inaccessa salebritate librūcum, medijs defaucib⁹ lapidis, fontes horridos cuomebat: qui statim proni foraminis lacinijs editi, perque proclive delapsi, & angusti canalis exfecto contecti tramite, proximam conuallem latentes incidabant, dextera, lauaque cotibus eauatis perserpunt, & longa colla portæcti sœui dracones, inconniue vigiliae luminibus addictis, & in perpetuam lucem populis excubantibus.

CLITVMNVS
fons

Plinius, lib. 8. epist. 8.

Descriptio CXVIII.

VIdistine aliquando Clitumnum fontem si nondum, (& puto nondum, aliqui narrasset mihi) vide quem: ego (poniter tarditatis) proximè vidi.

Modicus collis assurgit antiqua cupressu, numerosus, & opacus: hunc subter fons exit, & exprimitur pluribus venis, sed imparibus, elucta usque facit gurgitem, qui lato gremio patescit purus, ac vitreus, ut numerare iactas stirpes, & reliquæ cæculos possit. Inde, non loci deuexitate, sed ipsa sui copia, & quasi pondere impellitur. Fons adhuc & iam amplissimum humen, atque etiam narium patens, quas obuias quoque, & contratio nisu in aduersa tendentes transmittit, & perficit: adeò validus, ut illa, qua properat ipse, tanquam per planum solum, remis non adiuuetur.

Iucundum utrumque per zocom, & ludum fluitantibus, ut flexente cursum, labore oti, otium labore variare, ripæ fraxino multa, multa populo vestiuntur, quas amnis perspicuat, velut mælas viridi imagine munietur.

Rigor aquæ certauerit nimibus, nec color cedit, adiacet templū prisum, & religiosum. Stat Clitumnus ipse amictus, induitusque prætexta: præsens numen, atque etiam fardicum indicant sortes. Sparsa sunt circa facella complura, totidemque Dei simulachra, sua cuique veneratio: suum nomen: quibusdam vero etiam fontes: nam præter illum, quasi parentem ceterorum, sunt minores capite discreti, sed flumini inserviant, quod pote transmittitur: is terminus sacri, profanæq; in superiori parte navigare tantum, infra etiam nature concessum: Balineum Hispellates, quibus illum locum Diuus Augustus dono dedit, publicè præbent, & hospitium: nec desunt villa, quæ sequitur fluminis amoenitatem marginis inserviant, in summa nihil erit, ex quo non capias voluptatem.

Notæ in Clitumnum fontem.

Vide, quem ego proximè vidi.

Notæ sua hypotypsoes τὴν Φαντασίδην ἐπεγίνονται, quæ rem cæteroque absentem, legem: ium pendebi: cœtus oculis.

Modicus collis, &c. Fontem arborum ramis apicatum significat: quod tantoperæ Aelianus.